

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/80/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5811010265
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Polka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5811010265.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Polku a sudcov JUDr. Adriany Gallovej a JUDr. Vladimíra Sučika, na verejnom zasadnutí konanom 21. júla 2015 prejednal odvolanie podané obžalovaným O. J. proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/86/2011 z 9.4.2015 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/86/2011 z 9.4.2015.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.
obžalovaného O. J., nar. XX.XX.XXXX v J. W., trvale bytom
O., T. č. XXX/XX,

pri nezmenenom výroku o vine vyslovenej právoplatným rozsudkom Okresného súdu Námestovo, č.k. 4T/86/2011-133 z 25.8.2011, ktorým bol obžalovaný O. J. uznaný vinným zo zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák.,

odsudzuj e:

Podľa § 201 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Námestovo, č.k. 4T/86/2011-239 z 9.4.2015 bol obžalovaný O. J. uznaný za vinného, že:

dňa 1.12.2010 v čase okolo 19.00 hod. po tom, ako spoločne s maloletou G. T., nar. XX.XX.XXXX, v areáli materskej škôlky na T. v Tvrdošíne požili nezistené množstvo alkoholu a ako mu maloletá povedala, že o pár týždňov bude mať 15 rokov, sa vzájomne dohodli, že pôjdu do bytu obvineného, na čo následne prišli do bytu č. X na III. poschodí obytného domu č. XXX/XX na sídlisku T. v Tvrdošíne, kde v kuchyni bytu obvinený s maloletou G. T. vykonal súlož,

čím spáchal zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. a za to bol odsúdený podľa § 201 ods. 1 Tr. zák., za použitia § 36 písm. l) Tr. zák. a § 38 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 4 roky. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obžalovaného zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 9.4.2015 vyplýva, že po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a po poučení o opravnom prostriedku obžalovaný O. J. prehlásil, že zahlasuje odvolanie voči výroku o treste, a prítomný prokurátor žiadal doručiť rozhodnutie súdu.

Písomným podaním, doručeným súdu prvého stupňa 23.4.2015, obžalovaný O. J. prostredníctvom obhajcu odôvodnil svoje odvolanie nasledovne:

„Podľa čl. 1 veta prvá Ústavy slovenskej republiky je Slovenská republika zvrchovaný demokratický a právny štát. K pojmovým prvkom právneho štátu patrí princíp právnej istoty. Základným atribútom právnej istoty je istota fyzických a právnických osôb, že vo vzťahu k nim bude postupované v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a platnými zákonmi. Podľa čl. 2ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Princíp legality (zákonnosti) zakotvený v čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky znamená, že viazanosť štátu právom sa musí uplatňovať jednak v oblasti viazanosti štátu ústavou, ústavnými zákonmi a zákonmi, ako aj v oblastiach ich vykonávania orgánmi štátnej správy, ktoré musia zásadne postupovať len na základe zákonov a v ich medziach.

Dňa 19.7.2011 bol OS Námestovo doručený návrh na schválenie dohody o vine a treste, ktorú obvinený uzavrel s prokurátorom okresnej prokuratúry pod sp.zn. Pv/893/2010. Na verejnom zasadnutí konanom dňa 25.8.2011 bola na OS Námestovo schválená dohoda o vine a treste, obvinený O. J. bol uznaný vinným zo zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák., za ktorý mu bol uložený podľa § 201 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. l) a § 37 písm. m) Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 72 mesiacov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 42 ods.2 Tr. zák. súd zrušil výrok o treste rozsudku OS Bratislava III, sp.zn. 3T/51/10 zo dňa 15.2.2011, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Dňa 19. novembra KS v Žiline pod sp.zn. 1Tos/111/2013-43 rozhodol vo veci obnova konania OS Námestovo pod sp.zn. 6Nt/6/2013, v ktorom zamietol obnovu konania zrušil spomenuté uznesenie OS Námestovo a uložil okresnému súdu, aby vo veci konal a rozhodol.

Uznesením okresného súdu zo dňa 28.1.2015 v Bratislave III. pod sp.zn. 3T/51/2010 sa amnestiou prezidenta odpustil zvyšok trestu. Podľa Trestného poriadku § 404 ods.

(2) V ostatných prípadoch pokračuje súd po právoplatnom povolení obnovy konania v konaní na podklade pôvodnej obžaloby, ak sa nevyslovilo, že vec sa vracia prokurátorovi do prípravného konania. Ak súd zrušil právoplatný rozsudok, ktorý bol vyhlásený na základe konania o dohode o vine a treste, vždy vráti vec prokurátorovi do prípravného konania.

(3) Ak bola povolená obnova konania a ide o niektorý z trestných činov, za ktoré bol právoplatne uložený úhrnný alebo súhrnný trest, a súd vrátil vec prokurátorovi do prípravného konania, určí po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia povoľujúceho obnovu konania na verejnom zasadnutí rozsudkom primeraný trest za ostávajúce trestné činy.

Máme za to, že dňa 9.4.2015 v súdenom prípade nebola braná možnosť zo strany žalobcu a povaha všetkých poľahčujúcich okolností pri aktuálnej dolnej hranici trestnej sadzby a súčasne dobrej povesti obvineného s poukazom na vykonaný trest za dostatočný aj na to, že obvinený má záujem sa zmeniť. Poukazujem na obdobný prípad, kde sudkyňa nitrianskeho okresného súdu pred pár dňami vyhlásila rozsudok, ktorý zdvihol tlak nielen bežným ľuďom, ale upútal pozornosť aj niektorých politikov. Farára L. K. z B., obžalovaného zo sexuálneho zneužívania 11-ročného dievčaťa, odsúdil súd na trojročný podmienený trest, má zákaz vykonávať pedagogickú a pastoračnú činnosť vo vzťahu k deťom a zároveň mu nariadil absolvovať sexuologickú liečbu.

Odvolanie smeruje proti výroku o treste nižšie uvedeného vyššie spomenutého rozhodnutia, kde podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona, za použitia § 36 písm. l) Trestného zákona a § 38 ods.2 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri roky). Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd zaraďuje obžalovaného na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Zastávame názor, že aplikácia vyššie uvedenej výrokovej časti rozhodnutia je nesprávna. Uložený trest je k už vykonanému trestu v dolnej hranici trestnej sadzby, a prevažujúcim poľahčujúcim okolnostiam, ako aj náležitého záujmu obvineného viesť riadny život, neprimerane prísny vzhľadom na vek páchatel'a. Na základe vyššie uvedeného navrhujeme, aby odvolací súd po preskúmaní veci v rozsahu uvedenom v § 321 ods. 1, 2 Trestného poriadku zrušil podľa § 321 ods. 1.e, napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a vrátil vec prvostupňovému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol o uložení podmieneného trestu.“

Súdny spis neobsahuje vyjadrenie príslušného prokurátora k dôvodom odvolania obžalovaného O. J..

Na verejnom zasadnutí v konaní pred odvolacím súdom prokurátor uviedol, že rozhodnutie súdu prvého stupňa považuje za zákonné a navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť. Obhajca obžalovaného uviedol, že trvá naďalej na tom, že trest uložený súdom prvého stupňa je neprimerane prísny, a navrhol uložiť trest odňatia slobody na hranici 36 mesiacov alebo upustiť od uloženia trestu. Obžalovaný uviedol, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si vykonal celkom v dĺžke asi 35 mesiacov a 11 dní, odišiel do zahraničia. Žije v Holandsku, má tam prenajatý byt, pracuje ako stavebný robotník, stará sa o seba a myslí si, že už nie je potrebné, aby znovu išiel do výkonu trestu.

Krajský súd, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por., odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por., obsah odvolania spĺňa náležitosti § 311 ods. 1, 2 Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykávané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Obžalovaný O. J. síce podal odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa len proti výroku o treste, ale odvolací súd vykonal všeobecný prieskum rozhodnutia súdu prvého stupňa o vine, ako i prieskum konania, ktoré predchádzalo odvolaním napadnutému výroku rozsudku súdu prvého stupňa, pretože z pohľadu zákona a spravodlivosti žiadny trest nemôže obstať pri nezákonnom rozhodnutí o vine páchatel'a.

Zo súdneho spisu vyplýva, že Okresný súd Námestovo uznesením, č.k. 6Nt/6/2013-65 z 11.2.2014 podľa § 394 ods. 1 Tr. por., s poukazom na § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov povolil obnovu konania v trestnej veci odsúdeného O. J., v ktorej bol uznaný za vinného rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/86/2011 z 25.8.2011 pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. a bol mu uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. V bode II. uznesenia okresný súd podľa § 400 ods. 1 Tr. por. zrušil v prospech odsúdeného O. J. výrok o treste rozsudku Okresného súdu Námestovo, č.k. 4T/86/2011-133 z 25.8.2011, ktorým mu bol podľa § 201 ods. 1 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák., § 38 ods. 2, § 36 písm. l) a § 37 písm. m) Tr. zák. uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov, podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. bol zaradený na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia a ktorým bol podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušený výrok o treste rozsudku Okresného súdu Bratislava III, č.k. 3T/51/2010-121 z 15.2.2011, pričom sa zrušili aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento zrušený výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, a vec vrátil prokurátorovi do prípravného konania. V bode III. okresný súd podľa § 403 Tr. por. odsúdeného O. J. nezobral do väzby.

Je teda nesporné, že Okresný súd Námestovo v prípade obžalovaného O. J. zrušil len výrok o treste pôvodného rozsudku Okresného súdu Námestovo, č.k. 4T/86/2011-133 z 25.8.2011. Dňa 28.11.2014 prokurátorka Okresnej prokuratúry Námestovo pod č. Pv 839/10/5507-81 podala obžalobu z 27.11.2014 na obžalovaného O. J. pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. na rovnakom skutkovom základe, ako obsahuje výrok rozsudku Okresného súdu Námestovo, č.k. 4T/86/2011-133 z 25.8.2011. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 9.4.2015 vyplýva, že v záverečnej reči prítomný prokurátor nenavrhol konajúcemu súdu rozhodnúť o vine obžalovaného O. J., ale navrhol uložiť obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Za tejto situácie súd prvého stupňa pochybil, keď napadnutým rozsudkom znovu uznal obžalovaného O. J. za zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe, ktorý je uvedený vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku. Postup súdu prvého stupňa je v rozpore tak s vnútroštátnym právom, ako aj s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a medzinárodnými zmluvami (čl. 4 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd), pretože porušil zásadu ne bis in idem (nie dvakrát v tej istej veci), ktorá je základnou zásadou procesného práva a znamená, že o tej istej veci nemožno rozhodnúť znova. Oprávnené strany síce nepodali odvolanie proti výroku o vine rozsudku súdu prvého stupňa, ale odvolací súd nemohol ponechať bez povšimnutia porušenie zásady ne bis in idem a pochybenie súdu prvého stupňa napravil zrušením výroku o treste rozsudku, ktorý bol napadnutý odvolaním oprávnenej strany (obžalovaného) len proti výroku o treste.

Odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa si vytvoril dostatočný skutkový základ k rozhodnutiu o druhu a výmere trestu, pričom sú správne aj jeho závery o existencii poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 písm. l) Tr. zák. a o neexistencii žiadnej priťažujúcej okolnosti. V súčasnom štádiu konania v trestnej veci obžalovaného O. J. sa ale uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 roky javí odvolaciemu súdu ako neprimeraný. Odvolací súd zobral do úvahy časový odstup od spáchania skutku (1.12.2010), postoj obžalovaného k svojmu trestnému činu (v pôvodnom konaní okresný súd schválil dohodu o vine a treste, ktorú uzatvoril obžalovaný s prokurátorom), ako i skutočnosť, že obžalovaný O. J. už vykonal značnú časť pôvodne uloženého trestu odňatia slobody.

Treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu) a je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste. Podľa názoru odvolacieho súdu uložené tresty budú v dostatočnej miere plniť svoj účel stanovený § 34 ods. 1 Tr. zák. Všeobecne treba uviesť, že Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatel'mi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatel'a, ale aj na ostatných členov spoločnosti. Pritom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatel'ovi zabráni v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti. Z hľadiska týchto úvah odvolacieho súdu možno potom dospieť k záveru, že účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. tvorí jednotu, lebo sa musí vzájomne dopĺňovať. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje chráneným záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov.

Na podklade všetkých uvedených skutočností potom odvolací súd uložil obžalovanému O. J. trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby vo výmere 3 roky a po splnení podmienok stanovených § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, pretože pred spáchaním súdeného skutku obžalovaný nebol vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.